

Gällivare kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Myranskolan LMH i Gällivare kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Gällivare kommun att senast den **28 september 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen på adress skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterar att Gällivare kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 8 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristerna:

- Utarbeta en plan mot kränkande behandling.
- Se till att planen mot kränkande behandling återspeglar förhållandena vid skolenheten och innehåller:
  - slutsatser utifrån en aktuell kartläggning av verksamheten,
  - vilka åtgärder som ska vidtas under året för att förebygga och förhindra kränkande behandling,
  - en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts,
  - rutiner för rektorns anmälningsplikt till huvudmannen, samt
  - rutiner för hur personalen i verksamheten ska agera när det framkommer uppgifter om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling av en annan elev i samband med verksamheten.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen konstaterar att Gällivare kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4-6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristerna:

- Bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete på skolenhetsnivå, det vill säga:
  - o följa upp och sammanställa måluppfyllelsen i förskoleklassen utifrån läroplanens del 3,
  - o följa upp och sammanställa kunskapsresultaten och måluppfyllelsen i grundskolan i respektive ämne och årskurs utifrån de nationella kunskapskraven,
  - o följa upp och sammanställa resultatet av arbetet med normer och värden i läroplanens del 2,
  - o analysera ovanstående resultat för förskoleklass och grundskola och finna förklaringar till varför resultaten ser ut som de gör, samt
  - o utifrån analysen identifiera utvecklingsområden och fatta beslut om vilka förbättringsåtgärder som behöver vidtas för att uppfylla de nationella målen.
- Det systematiska kvalitetsarbetet enligt ovan ska dokumenteras i samtliga delar.

Bedömning

Skolinspektionens beslut redogör för de brister som konstaterats vid tillsynen. Det är dock huvudmannen som ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. I detta ligger ansvar att vidta åtgärder för att rätta till brister närhelst de framkommer.

Tillsynen visar att det inte finns någon aktuell plan mot kränkande behandling vid skolenheten med det innehåll som författningarna kräver.

Av tillsynen framgår även att det vid skolenheten inte bedrivs något systematiskt kvalitetsarbete. Det saknas en uppföljning och analys av kunskapsresultaten och måluppfyllelsen för förskoleklass och grundskola. Detta innebär att det saknas viktiga underlag för att bedöma hur väl verksamheten uppfyller de nationella kraven och vilka åtgärder som behöver vidtas för att utveckla verksamheten mot de nationella målen.

Tillsynen har inte visat annat än att huvudmannen uppfyller författningarnas krav inom övriga områden som granskats.

Föreläggande

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans målinriktade arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Detta eftersom det vid tidpunkten för tillsynen inte finns någon aktuell plan mot kränkande behandling för Myranskolan.

Skolinspektionens motivering till bedömning av brist

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Vidare ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Vidare anger skollagen att en lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Av förarbetena (prop. 2005/06:38 s. 139) till ovanstående bestämmelser framgår bland annat följande. Planen mot kränkande behandling ska dels ta sikte på ingripanden i akuta situationer, dels avse både förebyggande och uppföljande verksamhet. Den ska innehålla rutiner för hur personalen i verksamheten ska agera, ansvarsfördelning samt hur händelser och åtgärder ska dokumenteras.

Av intervjuer med lärare och rektorn framgår att Myranskolan inte har någon aktuell plan mot kränkande behandling samt att skolan inte bedriver något målinriktat arbete med att motverka kränkande behandling. Lärarna uppger att de genom utvecklingssamtalen får uppfattningen att eleverna känner sig trygga, men att det inte finns någon aktuell kartläggning gjord av elevernas upplevelse av trygghet på skolan. Huvudmannen genomför regelbundet enkätundersökningar av elevernas trivsel, men skolan tar inte del av resultatet av dessa.

Skolinspektionen har tagit del av en plan mot kränkande behandling för skolan. Den är inte aktuell och har i vissa delar inte det innehåll som författningarna kräver. I planen framgår inte slutsatser utifrån en aktuell kartläggning av verksamheten och vilka åtgärder som under innevarande läsår ska vidtas för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. I planen saknas också en redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder har genomförts. Vidare saknas rutiner för hur personalen ska agera när en elev kränkt en annan elev. I planen saknas också rutiner för hur rektorn ska fullgöra sin anmälningsplikt när rektorn får kännedom om att en elev anser sig vara utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten.

I intervju med elever och lärare framkommer också att det finns en viss osäkerhet kring hur kränkningar mellan elever ska hanteras och rapporteras. Enligt rektorn har personalens anmälan av uppgifter om kränkande behandling till rektorn diskuterats på

skolan och både rektorn och personal uppger att det finns blanketter för detta. Enligt lärare och elevhälsan har lärarna i början av läsåret informerats om hur och när anmälan om kränkande behandling ska ske och flera lärare uppger att de känner de sig trygga i hur de ska agera när de får information om att en elev anser sig vara utsatt för kränkande behandling. Elever i vissa årskurser uppger dock att lärarna inte alltid tar deras upplevelser på allvar när de berättar att någon varit dum mot dem och lärare i en intervjugrupp uttrycker osäkerhet om kränkingsanmälningar går till specialpedagogen och inte anmäls till rektorn.

Skolinspektionen bedömer mot bakgrund av ovanstående att skolenheten brister i sitt målinriktade arbete med att motverka kränkande behandling av elever. Planen mot kränkande behandling utgör ett centralt dokument i det arbete som ska bedrivas för att förebygga och förhindra kränkande behandling vid skolenheten. Huvudmannen måste därför säkerställa att det utarbetas en plan mot kränkande behandling med det innehåll som författningarna föreskriver.

Motivering till föreläggande som ingripande

Verksamheten motsvarar inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att avhjälpa bristerna.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det vid Myranskolan inte bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som uppfyller skollagens krav. Detta eftersom kunskapsresultaten och måluppfyllelsen för förskoleklass och grundskola inte följs upp och analyseras. Det innebär att det saknas viktiga underlag för att bedöma hur väl verksamheten uppfyller de nationella kraven och vilka åtgärder som behöver vidtas för att utveckla verksamheten mot de nationella målen.

Skolinspektionens motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ansvarar rektorn för att det vid skolenheten genomförs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Inriktningen på kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Enligt förarbetena (prop. 2009/10:165, s. 305) till ovanstående bestämmelser ska dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet bestå av information om resultat och måluppfyllelse, analys av förbättringsområden samt beslut om förbättringsåtgärder.

För förskoleklass saknas mål för vad eleverna ska uppnå i form av kunskapskrav. Däremot finns mål för inriktningen av arbetet i skollagens kapitel 1–6 och 9 samt läroplanens delar 1–3. Resultat och måluppfyllelse i förskoleklassen handlar om kvalitet i förhållande till de nationella målen, exempelvis i vilken mån undervisningen

ger eleverna förutsättningar att utveckla sina förmågor, med inriktning mot de kunskapskrav som finns i grundskolan. Utbildningen i förskoleklass ska stimulera elevernas utveckling och lärande och förbereda dem för fortsatt utbildning.

Av intervjuer med rektorn och lärare framgår att måluppfyllelsen i förskoleklassen inte följs upp. Vad gäller grundskolan ger lärare och rektor exempel på att kunskapsresultaten diskuteras i viss utsträckning, men att det inte sker med någon systematik. Lärarna uppger vidare att rektorn inte efterfrågar någon specifik information utifrån dessa diskussioner, exempelvis orsaker till skillnader mellan betygsresultat och resultat av nationella prov. Enligt rektorn, lärare och elever följs inte heller resultaten av undervisningen upp och rektorn uppger sig ha låg insikt i hur undervisningen på skolan bedrivs.

Av tillsynen framgår att det finns forum för personalens samverkan, men enligt rektorn är skolans fokus för samverkan och uppföljning av verksamheten att komma till rätta med följderna av de tidigare bristerna i arbetet med att tillgodose elevers stödbehov. Det bedrivs enligt rektorn inget målinriktat arbete för förskoleklass och grundskola där elevernas måluppfyllelse och kunskapsresultat i relation till de nationella målen följs upp och analyseras.

Enligt rektorn och lärare brister även dokumentationen av kvalitetsarbetet. Några lärare uppger att de i samband med läsårets slut tillsammans i arbetslaget fyller i ett underlag för uppföljning avseende exempelvis normer och värden och antal elever som erhåller särskilt stöd. Enligt lärarna får de inte någon återkoppling på dokumentationen och den ligger inte till grund för något vidare arbete eller analys. Andra lärare uppger att de tidigare år diskuterat och dokumenterat tillsammans i arbetslag, men att detta nu inte görs. Rektorn uppger att den dokumentation som rektorn samlar in från arbetslagen inte ger tillräckligt underlag för sammanställning och analyser av måluppfyllelse och kunskapsresultat på enhetsnivå.

Av det dokumenterade kvalitetsarbete som Skolinspektionen tagit del av framgår för förskoleklass respektive grundskola uppgifter om exempelvis antal lärare och lärarbehörighet, antal elever samt hur många elever som erhåller extra anpassningar och särskilt stöd. Vad gäller kunskapsresultat i grundskolan framgår exempelvis antal flickor och pojkar i årskurserna 3, 6 och 9 som uppnått kravnivån i nationella proven respektive de kunskapskrav som minst ska uppnås i respektive ämne. Varken avseende förskoleklassen eller grundskolan framgår resultat av arbetet i förhållande till de nationella målen i läroplanens kapitel 2-3. Det saknas också genomgående analyser av varför resultaten ser ut som de gör. Således saknas även identifierade utvecklingsområden utifrån analyser av resultaten samt beslut om vilka förbättringsåtgärder som ska genomföras för att uppfylla de nationella målen och utveckla verksamheten.

I intervju med rektor och personal framkommer flera faktorer som bidragit till bristande systematik i kvalitetsarbetet. Bland annat har kontinuiteten i skolans utvecklingsarbete påverkats negativt av att skolan under flera års tid haft en hög omsättning av både rektorer och annan personal. Vidare framgår att rektorns förutsättningar för pedagogisk ledning av personalen begränsas av att rektorn ansvarar

för ytterligare två skolenheter och samtidigt går rektorsutbildning. Rektorn uppger sig även sakna stöd av förvaltningen i arbetet med att implementera rutiner för ett systematiskt kvalitetsarbete på enhetsnivå.

Skolinspektionen bedömer mot bakgrund av ovanstående att skolan brister i sin skyldighet att bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete. Huvudmannen måste därför säkerställa att måluppfyllelsen och kunskapsresultaten för förskoleklass och grundskola vid Myranskolan följs upp och analyseras. Utifrån analysen ska utvecklingsområden identifieras och beslut om vilka åtgärder som ska vidtas för att uppfylla de nationella målen fattas. Med anledning av de uppgifter som framkommit i ärendet vill Skolinspektionen även påtala vikten av att rektorn ges stöd och ledning i det arbete som ska genomföras vid skolenheten.

Motivering till föreläggande som ingripande

Verksamheten motsvarar inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Gällivare kommun uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Gällivare kommun uppfyller författningarnas krav inom extra anpassningar och särskilt stöd.

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Gällivare kommun uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Gällivare kommun uppfyller författningarnas krav inom förutsättningar för lärande och trygghet.

På Skolinspektionens vägnar

X Joakim Blomberg

Joakim Blomberg
Beslutsfattare
Signerat av: Joakim Blomberg

X Lena Johansson

Lena Johansson
Föredragande
Signerat av: Lena Johansson

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Myranskolan LMH

Fakta om Myranskolan LMH

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Gällivare kommun under våren 2018. Myranskolan LMH besöktes av Skolinspektionen den 22–24 januari 2018.

Myranskolan är belägen i samhället Koskullskulle, cirka 10 kilometer från centralorten Gällivare. Verksamheten är organiserad i en klass per årskurs och omfattar totalt 17 elever i förskoleklass och 129 elever i grundskolans årskurser 1–9.

Vid skolenheten bedrivs även verksamhet för fritidshem. Skolinspektionens tillsyn över kommunens fritidshem genomförs på kommunövergripande nivå och behandlas i ett separat beslut.

Skolan leds av en rektor. Vid skolan arbetar 19 lärare varav 13 har lärarlegitimation.

Måluppfyllelse

Förskoleklass;

Det saknas sammanställningar över måluppfyllelsen i förskoleklassen.

Årskurs 3

Enligt rektors uppgifter uppnådde samtliga elever i årskurs 3 under år 2017 de nationella kunskapskrav som minst ska uppnås i ämnena svenska, matematik, naturorienterande ämnen och samhällsorienterande ämnen. Under den senaste treårsperioden har andelen elever vid Myranskolan som uppnått kunskapskraven varierat mellan 71 och 100 procent. Enligt Skolverkets officiella statistik för läsåret 2016/17 var andelen elever vid Myranskolan som uppnådde kravnivån för de nationella proven i nivå med eller högre än motsvarande andel i riket i näst intill samtliga delprov i ämnena matematik och svenska.

Årskurs 6

Enligt rektorns uppgifter varierade andelen elever som uppnådde kunskapskraven i årskurs 6 år 2017 mellan 80 och 100 procent. Lägst resultat nåddes i ämnena engelska och matematik. Enligt Skolverkets officiella statistik uppnådde samtliga, eller näst intill samtliga, elever betyget A–E i alla ämnen, men med en lägre genomsnittlig betygspoäng i förhållande till riket. Lägsta resultatet uppnåddes i ämnet matematik.

Vad gäller den genomsnittliga provbetygspoängen för de nationella proven uppnådde Myranskolans elever ett lägre resultat i jämförelse med eleverna i riket på samtliga prov och delprov. Lägst resultat nåddes i ämnet matematik där den genomsnittliga provbetygspoängen för eleverna vid Myranskolan var 7,5. Motsvarande resultat för eleverna i riket var 12,1.

Årskurs 9

Uppgifter i Skolverkets nationella statistik visar att andelen elever vid Myranskolan som uppnådde kunskapskraven i samtliga ämnen under läsåret 2016/17 ligger i nivå med motsvarande andel i riket, cirka 74 procent. Det genomsnittliga meritvärdet var lägre vid Myranskolan (201,8) i jämförelse med riket (223,5). Lägst resultat läsåret 2016/17 nåddes i ämnena matematik, teknik och idrott och hälsa.

Vad gäller resultat från de nationella proven under läsåret 2016/17 visar uppgifter i Skolverkets officiella statistik att andelen elever vid Myranskolan som uppnådde provbetyg A–E var 67 procent i ämnet matematik och näst intill 100 procent i ämnena svenska, engelska, fysik och samhällskunskap. Detta kan jämföras med motsvarande andel i riket som var 82 procent i ämnet matematik och 93 till 96 procent i de övriga ämnena. Den genomsnittliga provbetygspoängen var något lägre för Myranskolans elever jämfört med elever i riket i samtliga prov och näst intill samtliga delprov. Lägst genomsnittligt provbetygspoäng, 8, uppnådde Myranskolans elever i ämnet matematik, vilket kan jämföras med motsvarande poäng för elever i riket som var 11.

Uppgifter i Skolverkets officiella statistik för läsåret 2016/17 visar vidare att näst intill 100 procent av eleverna vid Myranskolan var behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram.

Trygghet och studiero

I den skolenkät¹ som Skolinspektionen genomfört hösten 2016 värderade både elever i årskurserna 5 och 9 samt personal såväl studiero som elevernas trygghet på skolan lägre än jämfört med samtliga svarande skolenheter.

---

¹ Skolinspektionen genomför Skolenkäten för att samla in synpunkter från elever, föräldrar och pedagogisk personal, som ett underlag inför tillsynen av skolan. Enkätresultat finns på webbplatsen <http://siris.skolverket.se> under fliken Tillsyn.